

**Minden tagtársunknak és
csoportunknak eredményes
kutatótáborokat és barlangtúrákat
kívánunk!**

**PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
KÖZLEMÉNYEK
HÍREK
HIRDETMÉNYEK**

2015.
július–augusztus

DR. BÖCKER TIVADAR 1931—2015

Geológus mérnöként végzett a Budapesti Műszaki Egyetemen 1954-ben, egyetemi doktori, majd kandidátusi fokozatot szerzett.

Komolyabb szakmai munkássága 1960-ban kezdődött az Alumíniumipari Tervező Intézetben, ahol a bauxitbányászat aktív, termelés előtti víztelenítésével foglalkozott. Több szakcikke is megjelent, ezekben a karsztosodás és a tektonika összefüggésével foglalkozott.

Az ALUTERV után kis kitérővel (Központi Földtani Hivatal) a Vízgazdálkodási Kutató Intézetbe került, ahol a Karsztvízkutató Osztály vezetője lett. Az itt eltöltött 15 év számos elméleti és gyakorlati eredményt hozott hazai és nemzetközi vonatkozásban egyaránt. 1981-től 1991-ig ismét az ALUTERV-nél tevékenykedett, ahol elsősorban környezeti problémákkal foglalkozott, ezek között is első helyen a Hévízi-tó vízhozamcsökkenésével és annak elhárításával.

A Hidrogeológusok Nemzetközi Szövetsége karsztos kőzetek hidrogeológiájával foglalkozó Állandó Bizottságot hozott létre 1970-ben, melynek alapító és 1990-ig egyetlen magyar tagja volt.

1969-ben lépett be a Társulatba, s éveken át a vezette a Karszthidrológiai Szakbizottságot. 1974–1979 között főtitkárként, majd 1981-től 1986-ig társelnökként tevékenykedett. 1978-ban tudományos munkásságáért a Társulat Kadić Ottokár éremmel tüntette ki.

Méltósággal viselt, hosszú betegség után június 18-án hunyt el. Nagykőrösön a Református temetőben helyezték örök nyugalomra július 3-án.

Titkárság

PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

Az Alsó-hegyi Barlangkutatás-történeti Társaság a korábbi időponttól eltérően, 2015. szeptember 19-én (szombaton), Dr. Dénes György emlékére szakmai napot és emléktábla-avatást, valamint felszíni emléktúrát szervez Bódvaszilason.

(Kérjük, hogy aki naptárába a korábban meghirdetett 12-ei időpontot jelölte meg, az most a véglegesített időpontra számítsa.)

Várjuk előadók jelentkezését, akik Dr. Dénes György munkásságával kapcsolatos vagy saját (de Ővele kapcsolatba hozható) kutatásairól szeretne előadást tartani.

Az előadások címét és rövid összefoglalóját augusztus 1-ig kérjük leadni!

Előzetes a programokból:

- Dr. Dénes György, Bódvaszilasi díszpolgára emléktáblájának felavatása Bódvaszilasi Község Önkormányzatának támogatásával.
- Barlangkutató emlékkő koszorúzás a Főtéren.
- Dr. Dénes György könyvtárából és személyes tárgyaiból készített kiállítás megtekintése.
- Alsó-hegyi barlangkutatás-történeti múzeum megtekintése.

- Az Esterházy-uradalom gasztronómiáját bemutató pincemúzeum megtekintése, emlékezés a "Bódvaszilasi medence 700 éves története" című könyv megjelenésére.
- Előadások a művelődési ház nagytermében.
- Felszíni emléktúra az Alsó-hegyi zombolyos tanösvény végigjárásával, emlékezés az "Aggteleki túrakalauz" sorozat megjelenésére.

Részletes programokról hamarosan kör e-mail kerül kiküldésre.

*Stieber József
Alsó-hegyi Barlangkutatás-történeti Társaság*

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉS

A Társulat 2015. május 9-én tartotta éves küldöttközgyűlését. A szavazattal rendelkező küldöttek száma 32 fő volt.

A küldöttközgyűlés keretében az Érembizottság

- a karsztvidékek és barlangok tudományos kutatásában elért kimagasló eredményért adományozható *Kadić Ottokár éremmel* tüntette ki **dr. Patay Pált**, a barlangok régészeti kutatása és az adatok feldolgozása során elért, több mint fél évszázados szakmai munkássága elismeréseként.

A küldöttközgyűlés

- elfogadta a 2014. évről szóló főtitkári beszámolót (lásd a 4. oldalon),
- elfogadta a 2014. évről szóló közhasznúsági jelentést, valamint eredménykimutatást és mérleget, melyek határidőben megküldésre kerültek az Országos Bírósági Hivatalhoz, illetve elérhetőek a www.barlang.hu honlapon),
- elfogadta a 2014. évről szóló Felügyelő Bizottsági beszámolót,
- elfogadta a Karszt és Barlang Alapítvány 2014. évi gazdálkodásáról szóló közhasznúsági jelentést (lásd a 6. oldalon), valamint eredménykimutatást és mérleget, melyek határidőben megküldésre kerültek az Országos Bírósági Hivatalhoz, illetve elérhetőek a www.karsztesbarlang.hu honlapon),
- felhatalmazta az MKBT elnökségét a Karszt és Barlang Alapítvány alapító okiratának módosításával kapcsolatban, hogy amennyiben a Fővárosi Törvényszék további hiánypótlási kéressel fordul az MKBT-hez, mint Alapítóhoz, a kért módosításokat az Elnökség saját hatáskörében megtegye,
- elfogadta 2015. évi munkatervet (lásd az 5. oldalon),
- elfogadta a 2015. évi költségvetést,
- elfogadta, hogy a Társulat támogassa azt, hogy az UIS kezdeményezze, hogy 2021-et a barlangok és karsztok nemzetközi évének nyilvánítsák,
- elfogadta a Társulat alapszabályának részleges módosítását, s felkérte az elnököt, hogy azt a Fővárosi Törvényszéknek benyújtsa.

FŐTITKÁRI BESZÁMOLÓ a 2015. május 9-i küldöttközgyűlésen

Vezetőségi ülések:

Beszámoló küldöttközgyűlést 1, választmányi ülést 2, elnökségi ülést 6 alkalommal tartottunk.

Rendezvények:

- *Felfedezők napja*, 2014. május 17.
- *Barlangnap* 2014. június 20–22. Bükk hegység, Szentlélek, mindössze 157 regisztrált résztvevő.
- *II. Alsó-hegyi barlangkutatás-történelmi szakmai találkozó*, 2014. október 4–5., Bódvaszilás, 77 regisztrált fő.
- *Barlangvilágítás 2. nemzetközi konferencia*, 2014. október 9–11, Felsőtárkány, 12 résztvevő (3 külföldi).
- *Szakmai Napok* 2014. november 7–9. Cserépfalu, 174 regisztrált résztvevő.
- *Barlangos karácsony*, Bécsi és Alsó-ausztriai Barlangkutató Egyesület, 2014. december 13. a Szemlő-hegyi-barlangban.
- *Nyilvános előadások* a Szemlő-hegyi-barlang vetítőtermében, jelentős részük már videón is megtekinthető az MKBT YouTube-csatornáján.

Szakmai tanulmányutak:

2014. június 28 – július 6. között Csehországban, 33 fő részvételével.
2014. augusztus 2–10. között Horvátországban, az Isztriai félszigeten, 23 fő részvételével.

Szakmai kutatási tevékenység:

A Baradla csoport, az Aggteleki Nemzeti Park és a Szlovák-karszt Nemzeti Park együttműködésében nemzetközi víznyomjelzési program zajlott az Aggteleki-karszton.

Montenegro expedíció:

2014. augusztusában 2–16. között immár a tizenkettedik alkalommal zajlott, amelyen összesen 117 regisztrált fő vett részt, ebből kutatómunkát 84 fő végzett. Jelentősen mélyült a Kétylukú-barlang (420 m), és meglelt az összeköttetés a Jeges-barlanggal. Összesen 1,9 km új járat vált ismertté, és 26 új, a 10 méteres méretet meghaladó objektum vált ismertté.

Esélyegyenlőségi programok:

Sérült embertársaink számára barlangtúrákat szerveztünk a budapesti Mátyás-hegyi-barlangban.

Oktatás:

Az Oktatási Szakosztály a központi vizsga keretében ismét jelentős számú alapfokú és/vagy Technikai 1-es tanfolyamot végzett személyt vizsgáztatott.

Kiadványok megjelentetése:

- *MKBT Tájékoztató* – kéthavonkénti rendszerességgel. Örömteli, hogy egyre többen választják az elektronikus változatot.
 - *Karszt és Barlang legújabb száma*: előkészített állapotban van, de nyomdába forráshiány miatt egyelőre még nem került. Az MKBT dolgozik a helyzet feloldásán.
- Tagtársaink jóvoltából megjelent négy kiváló könyv, Leél-Össy Szabolcstól a *Kristály-barlang a nagyváros alatt* – A budapesti József-hegyi-barlang; Slíz Györgytől a *Fel-*

fedezések a föld alatt; Gruber Péter társszerkesztésében *A Baradla-Domica barlang-rendszer*, és Mindszenty Andrea szerkesztésében a *Földtani értékek és az ember*.

Cholnoky Jenő karszt- és barlangkutatási pályázat

I. díjat nyert az Ariadne Karszt és Barlangkutató Egyesület, II. díjat Virág Magdolna tanulmánya a *Földtani értékek és az ember* c. könyvben, III. díjat pedig az MKBT Vulkánszpeleológiai kollektíva.

*Bartha László
főtitkár*

2015. évi munkaterv

Leglényegesebb tevékenységeink erre az évre a Civil törvény kötelező módosításainak átvétele az Alapszabályba és azok elfogadtatása, valamint az Elnökség tagjainak lejáró mandátuma következtében új tisztújító közgyűlés lebonyolítása.

Ennek megfelelően tervezzük 2 közgyűlés lebonyolítását, az elsőt 2015. májusában a Civil törvény kötelező pontjainak átvétele és az Alapszabályba átültetése érdekében (megtörtént), a másodikat pedig az év vége felé az erre az évre esedékes tisztújítás és az Alapszabályba jelenleg még nem belefoglalt pontok elfogadásának céljából a már módosított Alapszabály alapján.

Rendezvények:

A nyári időszakban esedékes a — szervezéstechnikai okokból két héttel, július első hétvégéjére eltolta — Barlangnap Orfűn.

Ezt követi a már rendszeresnek nevezhető Montenegro-i expedíció augusztus első felében.

Novemberben kívánjuk megtartani a szokásos Szakmai Napokat, ebben az esztendőben Jósfaón, kombinálva a Vass Imre-évfordulóval.

Oktatás:

Rendszeres tevékenységeink közt folytatódik az oktatás, a csoportok révén az alapfokú és T1 tanfolyamok, az Oktatási Szakosztály révén pedig az alapfokú és T1 tanfolyamot végzettek vizsgáztatása, valamint a szögligeti T2 tanfolyamok.

Jelenleg is zajlik a három évenkénti túravezetői tanfolyam, befejezése ősze várható.

Szakmai kirándulások:

Ebben az évben az MKBT három szakmai kirándulást tervez, júniusban Olaszországban több mint kétheteset, augusztusban részvételt az osztrák barlangkutatók barlangnapi rendezvényén, valamint egy hazai kirándulást a Naszály környékén.

Egyebek:

- Folytatódik a Verocs szakosztály szervezésében az esélyegyenlőségi túráztatás.
- Folytatódnak az előadások a Szemlő-hegyi-barlang vetítőtermében.
- Kapcsolódóan a közelmúltban megjelent barlangi kiadványokhoz, elérhetővé vált a 2012. évi nemzetközi denevér-konferencia kiadványa is.

*Bartha László
főtitkár*

A Karszt és Barlang Alapítvány 2014. évi közhasznú jelentése

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat (MKBT; székhelye: 1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.), attól a céltól vezérelve, hogy a hazai karszt- és barlangkutató, valamint az ezzel kapcsolatos természetvédelmi tevékenység támogatásban részesüljön 1991-ben létrehozta a

KARSZT ÉS BARLANG ALAPÍTVÁNYT.

A Fővárosi Bíróság a 12.(14) Pk. 64 456/14 számú, 2001. november 22. napján hozott végzésével a 887. sorszám alatt nyilvántartásban levő Karszt és Barlang Alapítványt (a továbbiakban: KBA) közhasznúvá nyilvánította. A jogszabályi környezet változása miatt a közhasznú jogállást jelenleg a civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről szóló 350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet szabályozza. Emiatt vált szükségessé az Alapító Okirat módosítása.

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat (MKBT) 2014. április 26-án tartott Közgyűlése elfogadta a Karszt és Barlang Alapítvány (KBA) Alapító Okiratának módosítását. A módosított Alapító Okirat határidőben megküldésre került a Fővárosi Törvényszéknek.

Ezt követően a Fővárosi Törvényszék 2014. július 4-i keltezésű végzésében hiánypótlásra szólította fel az Alapítót. Az Alapító elnökségének felkérésére a KBA Kuratóriuma a végzésben foglaltaknak megfelelően elkészítette a szükséges kiegészítést, melyet az Alapító a megadott határidőn belül megküldött a Fővárosi Törvényszéknek.

A Fővárosi Törvényszék 2015. március 20-i keltezésű végzésében további hiánypótlásra szólította fel az Alapítót. A KBA Kuratóriuma a végzésben foglaltaknak megfelelően elkészítette a további kiegészítést, melyet az Alapító a megadott határidőn belül megküldött a Fővárosi Törvényszéknek.

Az Alapítvány közhasznú tevékenysége:

- a karsztvidékek és barlangok bejárásának, megismerésének, feltárásának, tudományos kutatásának támogatása, ismertetése, elismertetése, a környezet- illetve a természetvédelem, ezen belül is alapvetően a karsztvidékek és barlangok védelme (1996. évi LIII. törvény);
- a karsztvidékek és barlangok megismertetésével, kutatásával, feltárásával kapcsolatos oktatási, nevelési, ismeretterjesztési feladatok ellátása (1996. évi LIII. törvény).
- Az 1996. évi LIII. törvény 64. § (1) előírja, hogy a Kt. 54–55. §-ában foglaltakon túl, a természet védelmével kapcsolatos ismereteket valamennyi oktatási intézményben oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik. Ezeknek az ismereteknek az oktatásával – az állami, önkormányzati intézmények és más szervezetek bevonásával – elő kell segíteni, hogy a társadalom természetvédelmi kultúrája növekedjen. Ebben a feladatban az Alapítvány közreműködik.

A KBA-nak évente közhasznú jelentést kell készítenie, melyet annak Kuratóriuma fogad el. A KBA alapító okirata szerint az elfogadott közhasznú jelentésről a Kuratóriumnak az alapító Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulatot (a továbbiakban: MKBT) annak küldöttközgyűlésén kell tájékoztatnia.

A KBA jelenlegi Kuratóriumát az MKBT 2012. május 6-án megtartott Küldöttközgyűlése választotta meg a következők szerint:

Hegedűs Gyula	elnök
Hajnal Ágnes	titkár
Dr. Végh Zsolt	gazdasági vezető
Borzák Sarolta	kuratóriumi tag
Eszterhás István	kuratóriumi tag

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény az Alapítvány működésére is hatással van. A Kuratórium kiemelt feladata a közhasznú jogállás fenntartási lehetőségének vizsgálata és a lehetőség fennállása esetén a követelményeknek való folyamatos megfeleltetés.

Jelen közhasznú jelentésben a Kuratórium a 2014. évről számol be.

A Kuratórium az elmúlt évben az Alapító Okiratban lefektetettek szerint végezte munkáját és eszerint gazdálkodtunk a ránk bízott vagyonnal is.

A Kuratórium döntése értelmében az Alapítvány tőkegarantált értékpapírokban tartja a vagyonát és évente a hozam kerül felhasználásra. Amint arról már a korábbi évek közhasznú jelentéseiben is tájékoztattuk az Alapítót, az alapításkori időszakhoz (1990.) viszonyítva bekövetkezett fokozatos hozamcsökkenés eredményeképpen a felhasználható összegek is csökkentek. A személyi jövedelemadó adó 1 %-os felajánlásából 2014-ben 5 ezer Ft folyt be az Alapítvány számlájára. Egyéb adományként 110 eFt érkezett célzottan a Karszt és Barlang c. kiadvány kiadásának támogatására.

az Alapítvány 2014. évben – a pénzügyi lehetőségek mérlegelése alapján - nem hirdetett pályázatot, ugyanakkor 2015. március 11-i ülésén úgy döntött, hogy 300 ezer Ft erejéig részt vesz a Karszt és Barlang kiadvány 2012–2014. évi összevont számának megjelentetésében.

A Karszt és Barlang Alapítvány pályázatot hirdetett a hazai barlangkutató elősegítése érdekében a 2015. évi tevékenységek támogatására, egy összegben: 100.000 HUF, vissza nem térítendő támogatásként. A kiírásra 2 db pályázat érkezett, melyekről a Kuratórium 2015. május 6-i ülése hozott döntést az egyik pályázatos formai okok miatt elutasította. A pályázat feltétele volt, hogy a pályázó a kutató barlangra, ill. tevékenységre érvényes kutatási engedéllyel rendelkezzen, melynek számát fel kellett tüntetni a pályázati úrlapon. Ez a pályázó a pályázat céljának megjelölt barlangokra érvényes kutatási engedéllyel nem rendelkezett. Ezt követően a Kuratórium egy darab érvényes pályázatról részben nem kívánt döntést hozni, részben a pályázat célja sem felelt meg teljes mértékben a pályázati kiírásnak. Mindezek miatt a Kuratórium a 2015. márciusában kiírt pályázatot érvénytelennek nyilvánította.

Az Alapítványi vagyon mérleg szerinti értéke 2014. december 31-én 10.645 ezer Ft volt. Ez 492 ezer Ft-al több, mint a 2013. évi záróérték.

A KBA 2014. évről szóló pénzügyi beszámolóját a melléklet tartalmazza.

A KBA az elmúlt évben központi költségvetési szervtől, elkülönített állami pénzalaptól, helyi önkormányzattól, kisebbségi települési önkormányzattól, települési önkormányzatok társulásától és mindezek szerveitől támogatást nem kapott.

A KBA vezető tisztségviselői az elmúlt évben az Alapítványtól semmilyen juttatásban nem részesültek.

A jelen közhasznú jelentést a KBA Kuratóriuma 2015. május 6-i ülésén megtárgyalta és elfogadta.

A Karszt és Barlang Alapítvány 2014. évről szóló pénzügyi beszámolóit az Országos Bírósági Hivatalhoz beküldésre kerültek, illetve elérhetőek az Alapítvány honlapján.

Budapest, 2015. május 6.

*Hegedűs Gyula
a KBA Kuratóriumának
elnöke*

A Karszt és Barlang Alapítvány 2015. márciusban kiírt pályázatának eredménye

A Karszt és Barlang Alapítvány pályázatot hirdetett a hazai barlangkutatás elősegítése érdekében a 2015. évi tevékenységek támogatására, egy összegben: 100 000 HUF, vizsgálva nem térítendő támogatásként. A kiírásra 2 db pályázat érkezett, melyekről a Kuratórium 2015. május 6-i ülése hozott döntést az egyik pályázatoz formai okok miatt elutasította. A pályázat feltétele volt, hogy a pályázó a kutató barlangra, ill. tevékenységre érvényes kutatási engedéllyel rendelkezzen, melynek számát fel kellett tüntetni a pályázati úrlapon. Ez a pályázó a pályázat céljának megjelölt barlangokra érvényes kutatási engedéllyel nem rendelkezett. Ezt követően a Kuratórium egy darab érvényes pályázatról részben nem kívánt döntést hozni, részben a pályázat célja sem felelt meg teljes mértékben a pályázati kiírásnak. Mindezek miatt a Kuratórium a 2015. márciusában kiírt pályázatot érvénytelennek nyilvánította.

*Hegedűs Gyula
a KBA kuratóriumának
elnöke*

CHOLNOKY JENŐ KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÁSI PÁLYÁZAT

Sajnálattal jelezzük, hogy 2015-ben a Földművelődésügyi Minisztériumhoz beadott kérelmünk – a rendelkezésre álló keret csekély összegére való tekintettel – nem részesült támogatásban, így ebben az évben a pályázat meghirdetésére nem kerül sor.

Titkárság

TÁMOGATÓINK

Fogel Péter 3500 Ft

Imre 8000 Ft

Támogatóink nagylelkű adományait szívből köszönjük.

KESSLER HUBERT VÁNDORSERLEG

Tavaly a bükki barlangnapon a rendezők a Marcel Loubens Kupát a hagyományos módon nem tudták megrendezni barlangban, helyette elméleti tesztlap kitöltése volt a verseny. Nekem tetszett nagyon az ötlet. Természetesen a Marcel Loubens Kupának továbbra is egy barlangi ügyességi versenynek kellene maradnia!

A jó ötletből kiindulva felajánlottam egy szép serleget azzal a szándékkal, hogy a mindenkor Barlangnapon – ennek hiányában esetleg a Szakmai Napokon – megrendezésre kerüljön egy elméleti verseny, ahol az idősebb, barlangban már nehezebben mozgó, de elméleti felkészültségben kiváló idősebb kutatók is versenyezhetnek három fős csapatokban. A vándorserleget Kessler Hubertről neveztem el. Mi, akiknek szerencséje volt vele találkozni, kutatni, még őrizzük emlékét.

A serleget a következő évben a nyerteseknek vissza kell szolgáltatni! Az első három helyezettnek érem és oklevél is jár. Annak idején, amikor a Loubens Kupát jómagam is megnyertem, nagyon hiányoltam, hogy nem kaptam hozzá érmet, így nem volt mit eltenni emléke otthon a vitrinbe. Nagyon jó volna, ha ezentúl a Marcel Loubens Kupa első három helyezettjének is járna legalább egy oklevél.

Remélem oly népszerű lesz ez is, mint a Loubens Kupa.

*Adamkó Péter
társelnök*

BESZÁMOLÓK, RÖVID CIKKEK

A TÁRSULAT OLASZORSZÁGI TANULMÁNYÚTJA

2015. május 22. és június 7. között 20 fő részvételével Olaszországban jártunk. Utunk során – Szicília kivételével – északról délig úgy jártuk körbe a csizmát, hogy lefelé a nyugati parton, visszafelé pedig a keleti parton haladtunk, miközben természetesen a félsziget belsejét is feltérképeztük. E hosszú út során 5200 km-t tettünk meg, 12 barlangot látogattunk meg, nem beszélve a sok-sok egyéb természeti és kulturális látnivalóról. Barlangos programjaink szervezésében az Idegenforgalmi Barlangok Nemzetközi Szövetsége (ISCA) volt segítségünkre, s így 7 barlangot ingyen, a többiek pedig jelentősebb kedvezménnyel tudtunk meglátogatni. Alább kísérletet teszek a 17 nap történetének rövid összefoglalására.

Utunk első hétvégéjén mindjárt megismerkedhettünk egy mediterrán hidegfronttal, mely hatalmas esőt zúdított ránk, de szerencsére programjainkat nem zavarta meg.

Túránkat Portovenere-ben (Cinque Terre) kezdtük, ahol hajóval körbejártuk Palmaria, Tino és Tinetto szigetét, és számos abrázios barlangot láttunk, köztük a legnagyobbat, a Grotta Azurra-t. Portovenere-ben még felkerestük a híres Byron barlangot, majd megkezdtük vándorlásunkat dél felé.

Három napot töltöttünk Toszkánában, ebből egy teljes napot Carrara környékén. Itt először az Antro del Corchia-barlangot látogattunk meg. A barlangtúra előtt még két felhagyott bányatáróba is bevitték minket, ahol higanyt bányásztak, majd a barlangüzem saját kisbuszával mentünk fel a bejáráshoz. A kiépítés és a képződmények, főleg a legutolsó teremben, igen nagy hatást tettek ránk. Ezt követően a híres carrarai márványbányák egyikét néztük meg. Itt terepjárókkal szállítottak fel minket a legmagya-

Antro del Corchia

Grotte del Vento

sabban található művelt teraszra, miközben szavunk mind a látványtól, mind a kocsikat vezető srácok teljesítményétől elállt. Rövid tájékoztatást kaptunk a kitermelésről, szállításról, majd lent a múzeumban láthattunk szobrokat is. Másnap a Grotte del Vento (Szél-barlang) szerepelt a programban. Itt a három órás nagy túra során képet kaptunk arról, hogyan lehet kiépíteni az idegenforgalom számára egy zombolyt, végigjártuk a cseppköves szakaszt, illetve az alsó aktív járatba is eljutottunk. Délután Pisa-t kerestük fel, ahol a carrarai márványból készült építményeket, köztük a híres Ferde tornyot néztük meg.

Utolsó toszkánai napunkon három városba jutottunk el. Elsőként Volterra-ba, mely a legszerényebb a híres helyek között, pedig itt is van mit látni. Mégsem hemzsegnek benne a turisták, ezért ez tetszett a legjobban mindenkinek. Utána a tornyok városába, San Gimignano-ba utaztunk. Itt már szembesültünk a parkolási nehézségekkel és a horribilis parkoló árakkal, de még némi fondorlatok és kommunikációs problémák árán túljutottunk a nehézségeken, viszont délután Siena-ban már nehezebb dolgunk volt. Hosszas gyalogtúra a híres Piazza del Campo-ig és vissza, mert már csak erre maradt idő. Hazafelé még Colle di Val d'Elsa településen a Diborrato szurdokban egy szép vízesést, valamint kisebb mésztufa üregeket néztünk meg.

Utunk következő állomása Róma volt, de útközben ismét geológiai látnivalókat kerestünk fel. Elsőként Terme San Giovanni közelében egy látványos, nagy méretű forráshátra másztunk fel, melynek lábánál kénes forrás fakad, majd több felszíni kibúvást láttunk, ahol kénes víz bugyborékol fel. Innen Bagni San Filippo következett, ahol az egerszalóki mésztufadombhoz hasonló jelenséget láthattunk, csak jóval nagyobb méretűt, ez a Fosso bianco. Jóllehet a Világörökséggé nyilvánított látványosságnál táblák tiltják a fürdést, a helyiek társaságában kellemes perceket töltöttünk a melegvizet

Fosso bianco mésztufadombja

természetes medencékben. Késő délutánra értünk Rómába, ahol érkezésünk előtt hatalmas zivatar zúdult a városra, s mocsárrá változtatta a sátorozó-helyeket a kempingben. Mindenki mérlegelt, gyors döntést hozott, s mindössze fejenként és éjszakánként 5 euró többletköltséggel lakókocsikat béreltünk. Rómára mindössze egy napot tudtunk szánni, amikor mindenki saját kedvére csatangolhatott a városban. Az örök városra sokak szerint egy élet is kevés, mégis hihetetlen, hogy ügyes tömegközlekedéssel mennyi mindent sikerült bezsúfolni a programba. Egy dolog nem fért bele, a Szent Péter székesegyház, mert oda a nap bármely órájában kilométeres sor kígyózott.

Rómát elhagyva Nápoly irányába tartottunk, előtte azonban még három barlang várt ránk. Elsőként a Collepardo-barlanghoz mentünk, ahová időre be voltunk jelentve, mégis zárt ajtókat találtunk, így gyors programcserével előbb a közelben található Trisulti kolostorhoz mentünk, ahonnan erdei úton a Cesa Madonna sziklakápolnához sétáltunk le. Az irodalomban található adatokból csak egy nem derült ki, hogy a közelinek minősített távolságban akkora szintkülönbséget kell megtenni, ami jócskán elrabolta időnket. A kis kápolna egy igen látványos, hatalmas sziklaeresz alatt állt a völgy meredek oldalában, közelében megtaláltuk a remete lakóhelyét is. Innen azután siettünk vissza, már amennyire bírtunk, a Collepardo-barlanghoz, ami addigra kinyitott. Ez egyetlen hatalmas teremből állt, ahol a vezető kinyitotta a rácsos kaput, majd magunkra hagyott. Sajnos az Antulló-kút hatalmas szakadéktöbrére már nem maradt idő, mennünk kellett tovább a Pastena-barlanghoz. Itt ért az egyetlen negatív élmény, mert hiába adták írásba az ingyenes látogatást, a helyszínen mégis fizetni kellett volna. Úgyis késésben voltunk, így némi vita a pénztárossal és a vezetővel, majd rövid kupaktanács után, a távozás mellett döntöttünk. Utolsó programunk aznapra a Falvaterra-barlang volt. Itt nagyon kedvesen fogadtak, kávéval, üdítővel kínáltak a látogatás előtt. A barlang aktív vizes járatában csónakos kalandtúrákat vezetnek, de egy rövid, félórás normál látogatás is lehetséges. Lenyűgöztek a méretek, a víz és a képződmények, de még messze volt a szállás, ezért mennünk kellett tovább. Nápolyhoz közeledve, már messziről feltűnt a Vezúv impozáns alakja, de előtte még Pozzuoliban, a Solfatara kráterben kialakított kemping várt ránk.

Falvaterra-barlang

Másnap korán Capri és a híres Kék-barlang felfedezésére indultunk. Miután tömegközlekedési eszközökkel elértük a kikötőt és megvettük a hajójegyeket, már csak meg kellett találni a hajónkat, ami beszállás után már indult is. Caprin egy kétórás, nagyon látványos szigetkerülő hajókörútra fizettünk be, melynek részeként 4-5 személyes kis csónakokkal vittek be a Kék-barlangba. Sajnos a hul-

Falvaterra-barlang

Capri szigete körüli hajóúton

lámzás és a látogatótömeg a kelleténél na-gyobb volt, így sok időt nem tölthettünk a barlangban, de a látvány így is megérte. És a színe... az valóban azúrkék! Utána még elvegyülhettünk a tömegben, csavaroghattunk a fehér falú házak közötti sikátorokban, majd visszahajóztunk Nápolyba.

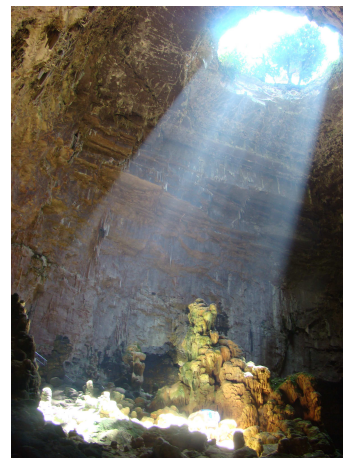
Utunkat folytatva következő nap Herculaneum romjai közt töltöttünk néhány órát, melyet szintén a Vezúv kitérése pusztított el, de Pompei-jel ellentétben az épületek sokkal épebben megmaradtak. Ezután következett a Vezúv megmászása, ahová éppen a déli hőségben érkeztünk. Itt a legfőbb gondot a parkolás jelentette. A kráterhez, melyből mindössze egy helyen szállt fel kisebb füstoszlop, már simán feljutottunk. A levegő nagyon párás volt, így a kilátást nem élvezhettük.

Innen a nyugati part legdélebbi állomására utaztunk, Paestumba, ahol másnap villámlátogatást tettünk a híres görög romokhoz, melyek a Világörökség részei, majd újabb két barlangot kerestünk fel. Elsőként a Castelvita-barlang szerepelt a programban. Ennek monumentális cseppkődíszletei között szokták előadni Dante Isteni színjátékának napjainkra átültetett változatát. Vezetőnk jóvoltából még bekukantathattunk a turista jelleggel kiépített szakasz első részébe, majd el kellett búcsúznunk, mert szokás szerint vártak már a Pertosa-barlangnál. Ennek közelében rendezték a 10. Euro Speleo Fórumot, melynek ezúttal nem volt magyar résztvevője. A barlang megközelítését kissé megnehezítette egy földcsuszamlás, mely elvitte az utat, s egyúttal szegény navigációs szerkezetünket is kissé megzavarta. A barlangban csónakkal kombinált gyalogos látogatást tettünk, de az élményt jelentősen rontotta a képződmények színes megvilágítása. A látogatás után hosszú út várt ránk, át kellett ugyanis szelnünk a csizmát, így még éppen zárás előtt sikerült megérkeznünk következő szálláshelyünkre, immár az Adriai-tenger mellé.

Következő nap a Castellana-barlangba mentünk. A hatalmas beszakadás alján nyíló járatok szebbnél-szebb képződményeket rejtettek, mégis az utolsó terem volt az, ahol a hófehér képződmények tömege és formája mindenkit elvarázsolt. Sajnos ünnepnap lévén, folyamatosan jöttek a százas létszámú csoportok, így sok gyönyörködésre nem maradt idő. Innen mintegy 300 km-t tettünk meg a tengerpart mentén, s mikor már majdnem elértük kempingünket, akkor egy defekt kissé átalakította a következő napi programunkat. A Stiffe-barlang helyett a gumishoz kellett menni, utána

A Vezúv 700 m átmérőjű krátere

Castellana-barlang bejárati terme

pedig szokás szerint versenyt futottunk az idővel, mert be voltunk jelentve Terni mellett a nevezetes Márvány-vízeséshez. A 165 m magasról lezúduló vizet ma már áramtermelésre használják, ezért a turisták számára napjában többször néhány órára nyitják meg a csapokat. A vízesés közelében mésztufabarlang is található, melyben rövidebb és hosszabb kalandtúrákat szerveznek. Mi idő- és pénztárcakímélés szempontjából a rövidebb túrát választottuk, de mégsem nyertünk időt. Lefelé a létrán mindenkit kötélbiztosítással engedtek le, azután visszafelé már belátták, hogy nincs rá szükségünk. A barlang hatalmas mésztufaképződményei rendkívül látványosak voltak, és több időt is megértek volna, de ismét rohannunk kellett, nehogy lezárják a vízesést. Tényleg nagyon impozáns volt a látvány, s még sikerült az alsó parkolóból is elkapnunk egyben az egészet.

Másnap talán az egész út legnagyobb csodája, a Frasassi-barlang várt ránk. Itt Renata Marinelli-vel, az ISCA titkárságának vezetőjével találkoztunk, akinek személyesen is megköszönhattuk a barlangi programjaink előkészítéséhez nyújtott segítségét. A barlang vakítóan hófehér képződményeinek szépsége valósággal sokkolta a csapatot. Szegény túravezető egy idő után fel is adta, hogy lebeszéljen bennünket a fotózásról. Talán egy napot is eltöltöttünk volna itt, de még el kellett jutnunk Sanm Marinop-ba.

Egy napunk volt a törpeállam történelmi részének megismerésére, ahová a kempingből közvetlen mikrobusszal lehetett bejutni. Az impozáns sziklaormon álló vár védelmében igen hangulatos utcácskák rejtőztek, tele boltokkal, ahol a fegyverektől az ékszerekig mindent adómentesen árultak. Ám egy félnapos, tikkasztó városnézés után mindenki igyekezett vissza a kemping hűsítő medencéjébe. Jóllehet még volt egy szállásunk, mégis úgy döntöttünk, a kemping éttermében tartjuk meg a búcsúvacsorát. Később kiderült, hogy nagyon is jól döntöttünk.

Utolsó barlangos programunk Trieszt mellett a Grotte Gigante felkeresése volt. A barlang új fogadóépületében két szinten, nagyon színvonalas kiállítás fogadta a látogatókat. Majd következett a túra. Mióta azonban megismertük a francia Armand-barlang képződményeit, azóta a Gigante palacsinta-cseppkővei már nem tudtak annyira lenyűgözni. Azért a hatalmas terem méretei, a jól elhelyezett világításnak köszönhetően, most is impozánsan hatottak.

Estére a határ közelében található Excelsior kempingben foglaltunk előzetesen szállást. Amikor odaértünk, s megláttuk a menekültekkel teli létesítményt, azok pedig ahogy szemügyre vettek minket, egyöntetűleg a minél gyorsabb odébbállás mellett döntöttünk. A tulajdonos nem is próbált marasztalni! Végül Postojna mellett a Pivka-kempingben kötöttünk ki, ami mindenkinek elnyerte a tetszését. Még arra is volt egy kis idő, hogy néhányan lemenjenek a Pivka-barlang zsombolyban nyíló bejáratához, de barlanglátogatásra már nem volt lehetőség. Talán majd jövőre!

BESZÁMOLÓ A 10. EUROSPELEOFÓRUMRÓL

Az európai barlangászok találkozója a 22. Olasz Szpeleológiai Kongresszus keretében, május 30– június 2. között az olaszországi Campania régióban található Auletta és Pertosa településeken került megrendezésre. 13 országból 366 barlangkutató vett részt a rendezvényen. A két helyszín között buszokkal oldották meg a résztvevők szállítását.

A gazdag programban hazai és külföldi expedíciók beszámolóit mellett fotó-, poszter és művészeti alkotásokból rendezett kiállítások is szerepeltek.

Az FSE közgyűlésén 12 ország képviselői vettek részt. Itt egyhangúlag elfogadásra került egy, az idegenforgalmi barlangokkal foglalkozó kapcsolattartó csoport megalakítása, melynek célja az FSE és az FSE tagországokban működő idegenforgalmi barlangok közötti kapcsolat erősítése.

A közgyűlés az alábbi vezetőséget választotta:

Elnök: Ged Campion (Egyesült Királyság, 2017)

Társelnök: Michael Laumanns (Németország, 2019)

Főtitkár: Martina Drskova (Szlovákia, 2017)

Pénztáros: Henk Goutier (Hollandia, 2019)

Helyettese: Ernest Geyer (Ausztrália, 2017)

Jean-Claude Thiest ismét az Európai Barlangvédelmi Bizottság vezetőjévé, valamint pénzügyi ellenőrré választották.

A következő EuroSpeleoFórum helyszíne 2016. augusztus 13–20. között Ingleton lesz (Nagy-Britannia, Yorkshire).

Forrás: Verbandsnachrichten Nr. 2–3/2015, Jahrgang 66

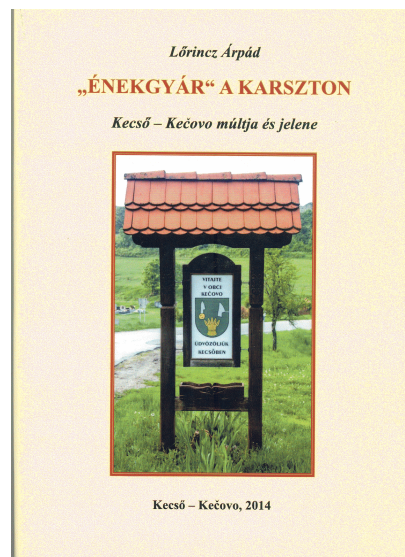
Könyvismertetés

Megjelent Lőrincz Árpád **„Ének-gyár” a karszton, Kecő – Kečovo múltja és jelene** című könyve, mely Kecő község és környékének történetét, lakóinak életét, mesterségeit, valamint a *Kecő természeti környezete* c. 14 oldalas fejezetben ismerteti a környék 18 barlangját, leírja a Domica-barlang felfedezését is, majd részletesen ismerteti a Bűdös-tó történetét a Kadič Ottokár által gyűjtött legendával együtt, végül bemutatja a híres és védetté nyilvánított Kecői karokat.

Megvásárolható a Kecői Polgármesteri Hivatalban munkaidőben.

Ára 10 euro.

Adamkó Péter

Speleo Sport

Áraink

Cordura overall (700 g./m²) extra nagy foltokkal: 22 500 Ft.

Standard overall cordura foltozással: 19 000 Ft.

Hobby overall: 16 500 Ft.

Műnyúl: 9500 Ft.

Cserélhető betétes térdvédő: 3500 Ft.

Sloszos bag, kicsi: 2200 Ft. Nagy: 2400 Ft.

Bag 40L: 6000 Ft. Bag 60L: 6500 Ft.

Bag 80L: 7500 Ft. Expedíciós bag.: 9000 Ft.

Petzl Stop: 26 500 Ft.

Pantin: 15 000 Ft.

Croll: 12 050 Ft.

Ascension: 13 600 Ft.

Vertex: 20 550 Ft.

Elia-Elios: 14 600 Ft.

Myo RXP: 22 100 Ft.

Myo: 21 500 Ft.

Tikka XP: 13 750 Ft.

Tikka RXP: 22 950 Ft.

Fixo Duo: 28 800 Ft.

Duo Led14: 35 850 Ft.

Fenix HP 12: max 900 lumen! 1 db 18 650 aksival elmegy 3 óra 45 percet 400 lumenen! Ára: 21 800 Ft.

Fenix HP 30: max 900 lumen(!) akksival, töltővel: 39 500 Ft.

Fenix HP 25: 360 lumen, 4 db AA elemmel: 22 000 Ft.

Elérhetőség: www.speleo.hu

1094. Bp. Balázs Béla u.30. Tel.: 06 20 367 6964, 06 1 785 9551

Nyitva tartás: h-k-sz: 10–18 óráig,

csütörtök: 10–19 óráig,

péntek: 10–17 óráig.

A Speleo Sport július 18-tól augusztus 26-ig nyári szünet miatt zárva tart!

Üdvözlettel:
Kocsis András

